

VGD NEWS

OPRAVNÉ POLOŽKY V ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE

Čo sú to opravné položky a prečo ich tvoríme?

Zákon o účtovníctve č. 431/2022 Z.z. (ďalej „Zákon o účtovníctve“) predpisuje účtovným jednotkám účtovať tak, aby zostavená účtovná závierka poskytovala verné a pravdivé zobrazenie skutočnosti, ktoré sú predmetom účtovníctva a finančnej situácii účtovnej jednotky k dátumu zostavenia účtovnej závierky. Z toho vyplýva, že účtovná jednotka nemôže v účtovnej závierke prezentovať svoje aktíva vo vyššej hodnote ako je jeho hodnota predpísaná zákonom podľa druhu aktíva. Čo však ak účtovná hodnota majetku nezodpovedá jeho zákonom predpísanej hodnote?

Opravné položky

Opravné položky predstavujú v účtovníctve nástroj, prostredníctvom ktorého sa upravuje ocenenie majetku smerom nadol ak existuje opodstatnený predpoklad zníženia hodnoty majetku pod jeho účtovnú hodnotu. Tvorba opravných položiek vychádza zo zásady opatrnosti, pričom výška opravnej položky sa účtuje v sume opodstatneného predpokladu zníženia hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve.

Kedy ich tvoríme?

Existuje viacero dôvodov na tvorbu opravných položiek podľa jednotlivých druhoch aktív. Pri Dlhodobom hmotnom majetku – medzi najčastejšie dôvody patrí fyzické poškodenie majetku, zmena v používaní majetku (napr. pri reštrukturalizácii), pri dlhodobom nehmotnom majetku – najmä negatívne vplyvy ekonomického alebo technologického prostredia, pri zásobách – ak je vykázaná hodnota nižšia ako čistá realizačná hodnota, čiže hodnota, za ktorú je spoločnosť schopná predatť zásoby, alebo sú poškodené, pri pohľadávkach najmä v dôsledku plynutia času, uplynutím splatnosti alebo vzniknutím súdnych sporov.

K čomu tvoríme opravné položky?

Opravnú položku tvoríme k:

- Cenným papierom a podielom
- Dlhodobému finančnému majetku
- Odpisovanému dlhodobému majetku
- Zásobám
- Pohľadávkam
- Dlhodobým pohľadávkam a dlhodobému finančnému majetku

K čomu netvoríme opravné položky?

Opravnú položku netvoríme k:

- Pokladnici, ceninám a bankovým účtom (len výnimočne)
- Vlastným akciám a vlastným obchodným podielom, majetkovým cenným papierom na obchodovanie
- Vlastným dlhopisom a dlhovým cenným papierom na obchodovanie
- Účtom časového rozlíšenia

Opodstatnenosť opravnej položky

Opravná položka sa účtuje v sume opodstatneného predpokladu zníženia hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve. Opodstatnenosť účtovania tvorby opravnej položky sa posudzuje ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Opravná položka sa musí znížiť alebo úplne rozpustiť v prípade ak už nie je jej existencia opodstatnená. Naopak, opravná položka sa musí zvýšiť, v prípade že zníženie hodnoty majetku je väčšie, ako je už premietnuté v doposiaľ vytvorenej opravnej položke k majetku.

Právna úprava tvorby opravných položiek

Zásady pre tvorbu a zúčtovanie opravných položiek sú upravené v § 18 Opatrenia Ministerstva financií SR zo 16.12.20002 č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov. Povinnosť tvorby opravnej položky upravuje § 26 Zákona o účtovníctve.

Opravné položky k pohľadávkam

Opravná položka k pohľadávkam sa tvorí predovšetkým k tej pohľadávke, pri ktorej sa dá predpokladať, že je dlžník nezaplatí, alebo k pohľadávke, ktorej uznanie je predmetom súdneho sporu. Účtovná jednotka môže tvoriť zákonné opravné položky k pohľadávkam (podľa § 20 Zákona o dani z príjmov) a ostatné opravné položky k pohľadávkam podľa internej smernice, prípadne skupinových pravidiel konsolidovaného celku.

Zúčtovanie a zrušenie opravných položiek k pohľadávkam

Tvorba opravných položiek sa tvorí na ťarchu nákladov podľa druhu opravnej položky.

Zrušenie opravnej položky je účtované opačným zápisom ako tvorba.

Pri vyradení aktíva, na ktoré bola tvorená 100% opravná položka, nie je už účtované o nákladoch, ale aktívum je vyradené voči opravnej položke.

POTREBUJETE PORADIŤ OHĽADOM SPRÁVNEHO VYKAZOVANIA AKTÍV V ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE? PRÍPADNE S TVORBOU INTERNÝCH SMERNÍC A STANOVENIE PRAVIDIEL PRE TVORBU OPRAVNÝCH POLOŽIEK?

NEVÁHAJTE SA OBRÁTIŤ NA NAŠICH ŠPECIALISTOV.

Miroslava Lukáčiková
Senior Auditor

Miroslava.Lukacikova@vgd.eu